„Wspólnota w gotowości. OSP i społeczności lokalne na rzecz odporności."
Scenariusz I narady

DO DRUKU i NAKLEJENIA W MIEJSCU WYDARZENIA

I narada lokalna (3 godz.):	
Czas	**Co**
15 min	**POWITANIE i WPROWADZENIE**
25 min	**ODPORNOŚĆ SPOŁECZNA**
45 min	**KRYZYSY - przyczyny, typy i konsekwencje**
15 min	**PRZERWA**
30 min	**KRYZYS LOKALNY VS. ODPORNOŚĆ - analiza odporności**
40 min	**ROZWIĄZANIA DLA KRYZYSU LOKALNEGO**
10 min	**PODSUMOWANIE**

I narada lokalna (3 godz.):	
Czas	**Co**
15 min	**POWITANIE i WPROWADZENIE** ● O projekcie *Wspólnota w gotowości. OSP i społeczności lokalne na rzecz odporności* (cel i struktura - dwie narady, wdrożenie rozwiązania) ● O spotkaniu (program, technikalia, **zgoda na zasady - kontrakt**) ● Poznajmy się!
25 min	**ODPORNOŚĆ SPOŁECZNA** ● Dlaczego mówimy dziś o odporności? ● Czym jest odporność społeczna? ● Poziomy budowania odporności ● 6 filarów odporności ● Ramy prawne i instytucjonalne - krajowe ● Dokumenty i procedury lokalne
45 min	**KRYZYSY - przyczyny, typy i konsekwencje** ● Sytuacja kryzysowe(w tym kaskadowe skutki zdarzeń) - poziom krajowy ● Kluczowe zagrożenia i ich przyczyny oraz lokalne sytuacje kryzysowe
15 min	**PRZERWA**
30 min	**KRYZYS LOKALNY VS. ODPORNOŚĆ - analiza odporności** ● Analiza w grupach wskazanego/wskazanych kryzysu/-ów ● Identyfikacja priorytetowych luk/ograniczeń/wyzwań
40 min	**ROZWIĄZANIA DLA KRYZYSU LOKALNEGO**

	● Generowanie w grupach rozwiązań (m.in. w oparciu o zidentyfikowane zasoby i materiał pomocniczy) ● Podsumowanie pracy w grupach ● Wybór priorytetowych rozwiązań
10 min	**PODSUMOWANIE** ● Podsumowanie procesu ● Wnioski i kolejne kroki

SPOTKANIE I – SCENARIUSZ

Cele:

1. **Zdiagnozowanie głównych zagrożeń dla społeczności lokalnej oraz ich przyczyn**
2. **Przegląd i refleksja nad dotychczasowymi procedurami reagowania kryzysowego**
3. **Identyfikacja mocnych stron, zasobów oraz barier i luk w systemie odporności społeczności**
4. **Mapowanie lokalnych zasobów kluczowych dla reagowania i radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych**
5. **Wypracowanie wstępnych kierunków działań i rozwiązań wzmacniających odporność społeczności lokalnej**

Czas	Co	Wyjaśnienie	Podpowiedzi	Czego potrzebujesz?
15 minut	**Powitanie i wprowadzenie**	**Powitaj wszystkich i podziękuj** za przybycie. Przedstaw współorganizatorów i partnerów oraz moderatora (dobrze wytłumacz jego rolę). Przedstaw **program spotkania (slajdy)**. Upewnij się, że wszystko jest zrozumiałe przez osoby uczestniczące. Opisz pokrótce **kwestie techniczne**: – Oszacuj przewidywany czas trwania spotkania. – Poinformuj o przerwie, dostępie do napojów, toaletach. – Przedstaw osoby występujące ze strony organizatorów jeśli nie zrobiłeś tego wcześniej. <u>Opcjonalnie:</u> Jeśli nie było listy obecności do wpisywania się przy wejściu do sali, puść ją w obieg i poproś o wpisanie się na	Ważne aby wspomnieć o tym jaki jest **cel projektu, struktura** (dwie narady + wdrożenie rozwiązania wzmacniającego odporność lokalnej społeczności). Istotne jest, aby od początku wybrzmiało, że te **spotkania nie mają na celu straszenia**, lecz rozpoczęcie lokalnej rozmowy na temat odporności społeczności na różnego typu zagrożenia, zarówno te wynikające z sił natury (nagłe zjawiska pogodowe), ze zmian klimatycznych, jak również bezpośrednio z działalności człowieka np. awarie instalacji, zagrożenie terrorystyczne, wojenne. "**Budowanie odporności to prewencja, czyli stałe odnawianie wiedzy i aktualizowanie dobrych praktyk społeczności w reagowaniu na różnego typu zagrożenia.**" W tej części ważne jest, by osoby uczestniczące zrozumiały **cele spotkania**. Opowiadaj o nich prostymi słowami. Podczas przedstawiania celu i	Przygotuj salę (odpowiednio ułożone krzesła i stoły, komputer, projektor, mikrofon, catering, flipcharty i ew. stojak, rozłożone post-it, flamastry, długopisy, taśmę malarską, kartki A4 i inne) i **otwórz prezentację na slajdzie początkowym.** Przygotuj **listę obecności** do wypełnienia dla osób uczestniczących w naradzie oraz **ankietę ewaluacyjną** do wypełnienia przez uczestników na zakończenie spotkania. Sprawdź, czy masz wydrukowane wszystkie niezbędne **materiały edukacyjne, diagnostyczne i do pracy w grupach.**

		nią, tłumacząc to, potrzebą uzyskania zgody na robienie zdjęć (zgoda na wykorzystanie wizerunku) i zebrania maili osób, którą chcą dostawać informacje o dalszych działaniach w projekcie. **Opowiedz krótko**, dlaczego jako OSP organizujecie naradę o odporności. **Przedstaw projekt (cele, strukturę - slajdy)** *Wspólnota w gotowości. OSP i społeczności lokalne na rzecz odporności*. **Przedstaw cele spotkania (slajdy):** 1. Zdiagnozowanie głównych zagrożeń dla społeczności lokalnej oraz ich przyczyn 2. Przegląd i refleksja nad dotychczasowymi procedurami reagowania kryzysowego 3. Identyfikacja mocnych stron, zasobów oraz barier i luk w systemie odporności społeczności 4. Mapowanie lokalnych zasobów kluczowych dla reagowania i radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych **5.** Wypracowanie wstępnych kierunków działań i rozwiązań wzmacniających odporność społeczności lokalnej	planu kilkakrotnie pytaj się grupy, **czy wszystko jest jasne.** Opowiedz na początku krótko o **roli moderatora/-ki,** czyli osoby prowadzącej spotkanie. Jego/jej rolą jest pilnowanie, aby naradaprzebiegała zgodnie z planemi aby jej cel został osiągnięty. Nie ocenia wypowiedzi, pomysłów, rozwiązań, stara się ułatwiać dyskusję. Prowadzi również ćwiczenia, pracę indywidualną i w grupie.	

		Przedstawi proponowane **zasady narady.** Wyjaśnij, że mają zapewnić dobre i bezpieczne warunki do rozmowy. – **Dobrowolność** (każda osoba uczestniczy i wypowiada się na spotkaniu z własnej woli i w każdym jego momencie może je opuścić). – **Mówienie pojedynczo** (staramy się nie wchodzić sobie w słowo, zgłaszamy się z chęcią zabrania głosu). – **Szacunek** (szanujemy się nawzajem, nie oceniamy siebie, odnosimy się jedynie do wypowiedzi danej osoby, a nie do niej samej). – **Czas** (pracujemy zgodnie z zaplanowanym i przedstawionym grupie harmonogramem; dyscyplina czasowa wypowiedzi i powrotu z przerwy). – **Telefony** (jeśli musimy odbieramy je poza salą) Dopytaj, czy zasady są zrozumiałe i akceptowane przez wszystkich. Zapytaj, czy listę zasad należy uzupełnić. Jeśli pojawi się propozycja nowej zasady, zanim ją zapiszesz, dopytaj grupę, co myśli/czy ją rozumie i się z nią zgadza.	**Zasady spotkania** dobrze **spisać** w widocznym miejscu, żeby móc się do nich odwoływać w jego trakcie - one ułatwią prowadzenie spotkania zwłaszcza w trudnej sytuacji, np. konfliktu na sali albo osoby, która nie pozwala innym dojść do głosu lub powtarza ciągle to samo, bądź mówi nie na temat. Możesz dodać własne dodatkowe, np. “Mówimy na temat”, ‘’Mówimy w swoim imieniu (o swoich doświadczeniach, ze swojej perspektywy’’ czy ‘’Jesteśmy tu i teraz (czyli np. telefony odbieramy tak, by nie przeszkadzać innym).	**Zasady/kontrakt narady** spisane na flipcharcie .

		Poproś zebranych o krótkie przedstawienie się – podanie imienia, nazwiska oraz pełnionej funkcji.	Jeśli osób będzie dużo, najwygodniejszą (nie zabierającą czasu) formą przedstawienia się będzie zapisanie przy wejściu na salę flamastrem przez wszystkich imienia np. na taśmie malarskiej/naklejkach i naklejenie jej w widocznym miejscu na ubraniu (Ty też to wtedy zrób). Jeśli czujesz, że to będzie korzystne dla rozmowy podczas spotkania możesz zaproponować zebranym zwracanie się do siebie po imieniu.	

25 min	**Odporność społeczna** **Czym jest?** **Po co o niej rozmawiać?**	Wyjaśnij, **czym jest odporność społeczna i dlaczego ten temat jest dziś szczególnie ważny**. Omów znaczenie pierwszych **72 godzin** w sytuacji kryzysu, podkreślając rolę **samowystarczalności**. Zwróć uwagę na znaczenie lokalnej odpowiedzialności oraz decentralizacji reakcji. Podkreśl, jak istotne jest zabezpieczenie podstawowych potrzeb i sprawna komunikacja. Na koniec pokaż, jak ważna jest szybka mobilizacja dostępnych zasobów na poziomie lokalnym. Przedstaw **Trzy poziomy odporności (publ. pryw, społ) – od państwa do sołectwa (3 warstwy - slajd)**: ● „Instytucje u nas” ● „Biznes u nas” ● „My – społeczność” oraz **6 filarów odporności (slajdy)**. 1. Potencjał lokalny i infrastruktura 2. System komunikacji i ostrzegania 3. Koordynacja i zarządzanie kryzysowe 4. Partycypacja i współpraca społeczna 5. Przygotowanie społeczności lokalnej 6. Kapitał społeczny i zaufanie społeczne	**W tej części skorzystaj z prezentacji ogólnej dotyczącej odporności.** Celem tej części spotkania jest przekazanie osobom uczestniczącym rzetelnej wiedzy i faktów, wprowadzenie ich w temat (i jego zakres) w sposób uporządkowany i zrozumiały. **Jest to część edukacyjna – skup się na klarownym przedstawieniu informacji, unikając dygresji i elementów dyskusyjnych**. Dobrze, aby przekaz dotyczący **samowystarczalności w czasie 72 godzin** był osadzony w **lokalnym kontekście** i pokazywał konkretne zastosowanie omawianych zagadnień.	**Odtwórz prezentację w części dotyczącej odporności społecznej.**

		Omów krótko **ramy prawne i instytucjonalne** w zakresie bezpieczeństwa, ochrony ludności i obrony cywilnej. Polskie prawodawstwo a doświadczenie. (**slajd)** ● Ustawa o ochronie ludności i obronie cywilnej (OLiOC) ● **Dokumenty i procedury lokalne, np. Lokalne Plany Bezpieczeństwa** Po prezentacji tej części zapytaj każdego z obecnych interesariuszy **jak każdy z nich wpisuje się w działania wpisane w ustawę i w lokalny plan działania kryzysowego. Poproś o opisanie swojej roli w sytuacji kryzysowej.**	Pozwól chętnym wypowiedzieć się, ale pilnuj czasu. Powiedz im aby krótko starali się na początku o swojej roli mówić - w kolejnych częściach spotkania będzie na to jeszcze przestrzeń. Możesz robić notatki na flipcharcie - może coś przyda się z tego w dalszej części spotkania.	Slajd(y) przygotowanę przez OSP o **dokumentach i procedurach lokalnych, np. Lokalne Plany Bezpieczeństwa** Flipchart do zapisywania odpowiedzi osób uczestniczących.
45 minut	**Kryzysy - przyczyny, typy i konsekwencje**	Przedstaw teraz **kluczowe zagrożenia i ich konsekwencje.** Przypomnij pojęcie **''kaskadowe skutki''** zdarzeń w kontekście zagrożeń, szczególnie dotkliwych dla obszarów wiejskich. Podaj przykłady. **Następnie przedstaw na bazie Waszych (OSP) doświadczeń główne zagrożenia,**	**W tej części skorzystaj z prezentacji ogólnej dotyczącej kryzysów.** Celem tej części spotkania jest przekazanie osobom uczestniczącym rzetelnej wiedzy i faktów, wprowadzenie ich w temat w sposób uporządkowany i zrozumiały. **Jest to część edukacyjna – skup się na klarownym przedstawieniu informacji, unikając dygresji i elementów dyskusyjnych.** Przekazaną prezentację uzupełnij o z**diagnozowane przez Was**	Odtwórz prezentację w części dotyczącej **kryzysów.** **Część prezentacji z Waszym wkładem.**

	Lokalna sytuacja kryzysowa	**z którymi ma do czynienia Wasza społeczność lokalna.** Spróbuj pogrupować je na takie, które wynikają z siły natury i takie, które wynikają z działalności człowieka. Przedstaw konkretny **przykład kryzysu lokalnego**, na który – zdaniem Waszej jednostki – społeczność powinna być lepiej przygotowana. Zapytajcie uczestników czy uważają, że przedstawiona przez Was lista wyczerpuje katalog lokalnych zagrożeń	**podstawowe zagrożenia, które mogą grozić Waszej społeczności lokalnej** – pomocny w ich wytypowaniu może być Krajowy Plan Zarządzania Kryzysowego (część A zawiera spis zagrożeń), dostępny pod tym linkiem: https://www.gov.pl/web/rcb/krajowy-plan-zarzadzania-kryzysowego Przedstaw wybraną przez Was sytuację kryzysową, z którą mieliście do czynienia jako społeczność np. pożar, usuwanie skutków wichury, powódź, i opowiedz o jej konsekwencjach. Można wstępnie opowiedzieć o Waszej ocenie podjętych w tamtym momencie działań i ich skuteczności oraz o dostrzeganych przez Was obszarach, w których pojawiły się niedociągnięcia. To przygotuje zebranych do rozmowy dalszej o wybranym przez Was zagadnieniu po przerwie.	**UWAGA!** Przed naradą warto szczerze spojrzeć na to jak działaliście, czego Wam brakowało, co mogłoby lepiej działać w reagowaniu na pojawiające się lokalne sytuacje niebezpieczne czy kryzysowe. To pozwoli na przedstawienie zebranym **kryzysu,** którego pogłębioną analizą chcecie się zająć. **UWAGA!** Jeśli uczestnicy dodadzą jakiś kryzys o którym chcą rozmawiać to jest to możliwe i po przerwie będzie na to przestrzeń. Zapiszcie na flipcharcie to o czym dodatkowo grupa chce rozmawiać.
15 minut	**Przerwa**			
30 min	**Kryzys lokalny vs. odporność - analiza odporności**	**Analiza odporności społeczności lokalnej na bazie kryzysu przedstawionego przez OSP (i ew. dodatkowo zidentyfikowanego w poprzedniej części przez zebranych).** Zapowiedz uczestnikom pracę w grupach i wytłumacz jej cel, zasady podziału na	Twoim celem jest stworzenie osobom uczestniczącym przestrzeni do rozmowy o zasobach i lukach. Praca w mniejszych grupach zwiększa szanse, że każda osoba zabierze głos. Jeśli to możliwe, praca będzie realizowana w grupach. Praca oparta będzie o wybrany przez Was kryzys. Na jego podstawie	Wykorzystaj wydrukowane wcześniej materiały: • **Materiał Źródłowy nr 1: Filary Odporności** – każda grupa otrzymuje **pełny zestaw 6 filarów**

		grupy i pracy (z jakimi materiałami będą pracować, ile czasu mają, co mają zapisać, jak prezentować). **Wariant pracy** (uzależniony od liczby uczestników narady)**:** ● podzielcie uczestników na grupy po 5-7 osób; każda grupa otrzymuje do opracowania filar/-y odporności, którym/-i ma się zająć Rozdaj grupom **Materiał Źródłowy nr 1: Filary Odporności**. Poproś o krótkie zapoznanie się z materiałem (ok. 1 minuta). Rozdaj **Materiał Źródłowy nr 2: Arkusz – Co mamy, co nas ogranicza**. Podziel Filary Odporności między grupy (2–3 filary na grupę) lub, przy małej grupie, pracujcie wspólnie na wszystkich filarach. Przypomnij, że praca odnosi się do **sytuacji przedstawionej przez OSP**. Poproś grupy o uzupełnienie arkusza: ● **ZASOBY** – co mogło zadziałać dobrze i co było dostępne ● **OGRANICZENIA** – co nie zadziałało, czego zabrakło, co utrudniało działanie	przeprowadzicie uczestników przez 6 filarów odporności. **Forum (część plenarna) - rola moderatora/osoby prowadzącej:** ● nie uczestnicz w dyskusji – Twoją rolą jest notowanie i podsumowywanie ● zapewniaj równość udziału i zachowuj neutralność ● zapisuj wypowiedzi hasłowo, nie pomijaj żadnej opinii ● pilnuj trzymania się tematu ● dopytuj i parafrazuj, gdy coś jest niejasne ● zachęcaj mniej aktywne osoby, bez wywierania presji ● reaguj na sygnały chęci zabrania głosu ● wprowadzaj kolejkę wypowiedzi w razie potrzeby ● na bieżąco podsumowuj i domykaj wątki ● **pilnuj czasu wypowiedzi oraz trwania całego ćwiczenia** **Praca w grupach - rola moderatora/osoby prowadzącej::** ● przed podziałem jasno przedstaw cel zadania ● określ czas pracy	● **Materiał Źródłowy nr 2: Co mamy, co nas ogranicza** – podzielony między grupy (każda grupa pracuje na przypisanych filarach) Przygotuj: - kartki flipchartowe i markery dla każdej grupy **Filary odporności (przypomnienie):** potencjał lokalny i infrastruktura, system komunikacji i ostrzegania, koordynacja i zarządzanie kryzysowe, partycypacja i współpraca społeczna, przygotowanie społeczności lokalnej, kapitał społeczny i zaufanie społeczne. **Podziału na grupy** możesz dokonać prosząc osoby zebrane o odliczenie do 2 (albo 3 w zależności od tego ile grup chcemy stworzyć). Jedynki siadają wokół stołu z jedynkami, dwójki z dwójkami, trójki z trójkami itd. Osoby zebrane mogą też losować karteczki z “kapelusza” - wrzucamy tam wcześniej karteczki w 2-3 kolorach. Uczestnicy i uczestniczki mogą również same podzielić się - zadbaj aby nie zajęło to dużo czasu i aby grupy były różnorodne (aby osoby z tej samej instytucji nie były w tej samej grupie, gdyż ich wiedza i doświadczenia danej instytucji przydadzą się w pracy każdej z grup).

		● **KIERUNEK DZIAŁAŃ** – co można poprawić na przyszłość Zachęć do: ● odnoszenia się do konkretów i doświadczeń ● zapisu hasłowego ● uwzględniania różnych opinii (również równolegle, bez rozstrzygania) Podaj czas na pracę (np. 15 minut). **Identyfikacja priorytetów** Po uzupełnieniu arkusza przejdź do podsumowania na forum. Poproś każdą grupę o krótką prezentację swoich wniosków i wskazanie najważniejszych ograniczeń. Po każdej prezentacji zaproś pozostałe grupy do uzupełnień – mogą dopisać elementy, które nie zostały jeszcze wskazane, albo dodać własne obserwacje i wnioski wynikające z ich analizy. **Na koniec poproś całą grupę o wybór jednego Filaru, który najbardziej wymaga wzmocnienia w przyszłości.**	● poproś o wybór osoby notującej i prezentującej w każdej grupie ● upewnij się, że instrukcja jest zrozumiała – daj przestrzeń na pytania (również w trakcie zadania możesz podchodzić do stolików i monitorować postęp prac - jeśli widzisz, że komuś nie idzie podpowiedz, zapytaj czy jakoś możesz pomóc) ● **pilnuj czasu -** na 3 min przed końcem pracy poinformuj wszystkich o tym ile czasu im zostało na zadanie W tym miejscu najważniejsze jest podsumować mocne i słabe strony w sposobach radzenia sobie Waszej społeczności z sytuacjami kryzysowymi. Dzięki temu łatwiej będzie rozmawiać z uczestnikami o lokalnych zasobach i lepszym ich wykorzystaniu w celu efektywniejszego odpowiadania na zagrożenia.	
40 min	**Rozwiązania dla kryzysu lokalnego**	**Generowanie w grupach rozwiązań** Przejdź do etapu wypracowywania rozwiązań. Uczestnicy kontynuują pracę		Rozdaj każdej grupie:

		w tych samych zespołach. **Przypomnij, że uczestnicy pracują nad wybranym wcześniej Filaru, który wymaga największej poprawy.** Wyjaśnij, że celem tego etapu jest przejście od diagnozy do wypracowania konkretnych rozwiązań wzmacniających odporność społeczności lokalnej. Poproś uczestników o opracowanie **rozwiązań dla wybranego Filaru**. Zwróć uwagę, że: ● rozwiązania powinny wynikać z wcześniejszych ograniczeń i zasobów ● mają być konkretne i możliwe do wdrożenia lokalnie ● lista inspiracji jest wsparciem, a nie zamkniętym katalogiem Podaj czas na pracę (np. 15 minut). **Podsumowanie pracy w grupach i wybór priorytetowych rozwiązań.** Podsumuj pracę w grupach. Przejdź do wyboru priorytetowych rozwiązań w ramach wybranych Filarów. Poproś uczestników o zaprezentowanie wstępnych rozwiązań na forum. Zbierz informację zwrotną od grupy. Zachęć		● ***Materiał Źródłowy 3: Formatka Rozwiązania*** ● ***Materiał Źródłowy nr 4: Rozwiązania na kryzys*** Warto mieć wydrukowanych więcej formatek w zapasie, aby w razie potrzeby grupy mogły opracować więcej niż jedno rozwiązanie lub poprawić wersję roboczą. Flipchart ze spisanymi rozwiązaniami / Wiszące formatki z propozycjami rozwiązań.

		uczestników do uzupełnienia i dopracowania rozwiązań o kluczowe aspekty. **Przeprowadź głosowanie nad najważniejszymi filarami i rozwiązaniami, aby wyłonić wspólne priorytety grupy.**		Do głosowania wykorzystaj naklejki (np. kropki) lub markery. Każda osoba ma do dyspozycji dwa głosy, które może rozdzielić dowolnie.
10 minut	**Podsumowanie**	Podsumuj, co udało Wam się wypracować podczas spotkania, zwłaszcza: - Określenie kryzysu/-ów, które zostały zidentyfikowane jako kluczowe dla funkcjonowania społeczności lokalnej - Wyzwania na przyszłość: Co potrzebujecie ulepszyć? Jakie luki i bariery zlikwidować? Czego się nauczyć? - Zmapowane zasoby - Wstępne pomysły na lepsze wykorzystanie/łączenie tych zasobów, które mają być odpowiedzią, rozwiązaniem dla zidentyfikowanych luk. Przedstawienie kolejnych kroków (informacja o kolejnej naradzie podczas której odbędzie się praca nad dalszym doprecyzowaniem rozwiązań - te z pierwszej narady zostaną na drugiej	Ważne aby w tej części podziękować uczestnikom za poświęcony czas i ich wkład merytoryczny. Doceń ich wiedzę i pomysły. **Zaproś uczestników na drugie spotkanie**, podczas którego zamierzacie jako OSP zderzyć wypracowaną wiedzę z tego spotkania z mieszkańcami Waszej miejscowości.	Na koniec spotkania zbierz wszystkie materiały, flipcharty i notatki – przydadzą Ci się do przygotowania podsumowania oraz slajdów na drugą naradę. **Zachęcamy również do zrobienia zdjęć flipchartów, wypełnionych arkuszy i formatek oraz podzielenia się nimi z Fundacją Stocznia po spotkaniu.** Dzięki temu możliwe będzie nie tylko śledzenie postępów prac, ale także tworzenie katalogu rozwiązań na przyszłe projekty, opartego na Waszych doświadczeniach i wypracowanych wnioskach. Pozwoli to również na wzajemne uczenie się i – w razie potrzeby – podzielenie się dodatkowymi wskazówkami przed kolejną naradą.

		przedstawione i dopracowane przy udziale mieszkańców). Na koniec: - zapytaj czy wszystko dla zebranych jest jasne, - zaproś na drugą naradę, - przypomnij o prośbie wpisania się na listę obecności, - poproś o wypełnienie ankiety ewaluacyjnej, - podziękuj za poświęcony czas i wkład merytoryczny w rozmowę o odporności lokalnej, - podziękuj jeszcze raz partnerom, współorganizatorom, MDP jeśli była zaangażowana, ekspertom i moderatorowi, ew. osobom, które udostępniły salę, zaangażowały się w przygotowanie poczęstunku itd. - poinformuj gdzie będzie można znaleźć informacje o dalszych działaniach w projekcie (FB, www itp.)		